

BorÁ³ka

SzerzÁ: KapallÁ³ G. Gyula
2012. májijus 21.
UtolsÁ³ frissÁ-tÁ@s 2012. májijus 21.

A kÁzÁzÁnsÁges borÁ³ka (*Juniperus communis*) a ciprusfÁlÁk csalÁjába tartozÁ³ ÁrÁkzÁld nÁvÁnyfaj. FÁ±szer-gyÁ³gynÁvÁny. NÁpies neve: aprÁ³ fenyÁ, borostyÁntÁ¼ske, borosÁjn, borovicska, fenyÁ'tÁ¼ske, borsikafenyÁ, borsfenyenyÁmag, gyalogfenyÁ, tÁrpeborÁ³ka, tÁrviskÁs fenyÁ, borÁ³kafenyÁ, gÁ³zsfenyÁ, pattanÁ³fenyÁ, komkÁk.

3â€5 m magasra nÁvÁ, ÁrÁkzÁld cserje. Sudara bÁ³kolÁ³. A nÁivarÁ³ egyedek rendszerint elfekvÁk, a hÁ-mivarÁ³ pÁlÁ inkÁbb feltÁrekvÁk, esetenkÁnt oszloposak. MÁsodik Áves, Árett, sÁtÁt kÁkesfekete, hamvas-fÁnyes, meghÁ³os fekete borsnÁjI valamivel nagyobb szemÁ± tobozbogyÁ³ja (*galbulus*) a borÁ³kabogyÁ³ (*Juniperi fructus*); a bogyÁ³s gyÁ¼mÁlcsÁk egyike. Az elsÁ Ávben zÁld marad, Ás csak a MÁsodik, ritkÁbban a harmadik Ávben Árik be, ezÁrt Ás Áretlen bogyÁ³k gyakorta lÁthatÁ³k ugyanazon a nÁvÁnyen. Az Árett bogyÁ³ fÁnyes feketÁskÁk, ÁitmÁrÁ³je 5 bevonata kÁkes-hamvas, viaszos.

RÁgÁ³ta hasznÁjlik fÁ±szernek, fÁznek belÁle lekvÁrt Ás borÁ³kapÁrlatot, Ás felhasznÁjlik a gin, jenever Á-zesÁ-tÁ. A csÁ-pÁ's, Ádes-kesernyÁs, zamatos, nagyon aromÁs Á-zÁ± bogyÁ³jÁbÁ³l desztillÁjlik a borÁ³kaolajat, ami fÁ±szer-ÁlikÁreszenciÁk alapanyaga. OlajÁt Ás a zÁld rÁcszek lepÁrlÁsa utÁjn fennmaradÁ³ kÁtrÁnyt MÁr az Á³kori Egyiptomba hasznÁjltÁk a balzsamozÁ³ szerekben â€ az olajat gyÁ³gyÁ-tÁsra is. Ma fÁkÁnt illatszerek alapanyaga, de fÁjÁjt MÁr az rÁ³maiaiak is fÁ¼stÁlÁkben hasznÁjltÁk.

FÁ±szerkÁnt frissen vagy szÁrÁ-tva, egÁszben vagy ÁrÁlve hasznÁjlik â€ kÁ¼lÁnÁsen a vadhÁ³okhoz, de májrtÁ pÁjok Á-zesÁ-tÁsÁre, sÁt, hÁ³ok fÁ¼stÁlÁsÁchöz is kitÁnÁ. Kellemes illata miatt a hÁ³pÁjok Ás hÁ³sfÁ¼stÁlÁ legfÁbb alkotÁ³rÁsze. A grillezett hÁ³ok borÁ³kÁs fÁ¼stben finom aromÁs Á-zt kapnak. Az egÁszben vagy felezve hasznÁjlt bogyÁ³t tÁlalÁs elÁtt ki kell szedni az ÁtelbÁl. HasznÁjlik fÁzelÁkek, salÁjtÁk, savanyÁ³ kÁjposzta, marinÁhalÁtelek, sonkapÁjok Á-zesÁ-tÁsÁchöz is.

TermÁse a Magyar GyÁ³gyszerÁnyben, illetve az EurÁ³pai GyÁ³gyszerÁnyben *Junipero galbulus* nÁven drog alapanyagkÁnt szerepel. GyÁ³gyteakeverÁ³ekben vizelethajtÁ³, emÁsztÁst serkentÁ, vesekÁoldÁ³, epekÁoldÁ³ hatÁsÁ³. KitÁnÁ izzasztÁ³ hatÁsÁ³, de reumatikus panaszokra is jÁ³.